

Spomini

Letošnje leto ni običajno, med nas je udarila epidemija in nam popolnoma obrnila življenje. Ni srečevanj in druženj, ni praznovanj, šolanje otrok poteka od doma, zaprti so veliki trgovski centri, delavnice in storitvene dejavnosti. Ko gremo z doma, se za maskami komaj prepoznamo. Bolnišnice so polne covid bolnikov, umrli čakajo na kremiranje... Včasih se mi zdi, da so to le moraste sanje.

Vendar me ta nenavadna situacija ni zaprla v hišo. Ker ni več dela na polju ali vrtu, grem na sprehod v naravo. Vsakodnevna pot me vodi po stezah moje mladosti in misli me ponesejo v tista mlada leta, ki sem jih preživljala kot otrok številne kmečke družine. Gledam po poljih in travnikih, spomini pa hitijo nazaj... Poznam vsako njivo in senožet, spominjam se, kako skrbno smo obdelali vsak košček zemlje. Tu je rasla pšenica, ki so jo kmetice v ranih poletnih jutrih žele, tam je bil krompir, koruza, fižol, pesa. Vse smo pridelali doma. Otroci, čeprav smo bili majhni, smo morali poprijeti za vsako delo. Zato smo bili tem bolj veseli, kadar smo smeli pasti krave skupaj s sosedovimi, da smo na paši uživali v peki koruze ali v raznih pastirskih vragolijah tako, da smo včasih kar pozabili na živino. Poletne počitniške urice smo velikokrat preživljali tudi ob potoku, ki teče skozi vas in je bil v tistem času »naše morje«. Ob njem se je zbrala mladež iz naše in sosednjih vasi. Zimski čas pa nam je otrokom prinesel veselje na snegu. Čeprav skromno oblečeni in obuti smo zimske popoldneve in večere preživljali na klanecu sredi vasi, ki je postal sankališče. Smeh in vrišč otrok je odmeval v mrzel zimski večer. Če je bilo le premrzlo, smo stekli domov, se malo ogreli na krušni peči in spet odbrzeli nazaj na klanec.

Pot me vodi mimo kozolcev. Včasih so stali ponosno, polni sušečega sena ali žitnih snopov. Danes pa ti ponosni simboli slovenskega podeželja žalostno propadajo. Nekaj jih je že izginilo, nekateri pa žalostno nagibajo svoje strehe in kmalu se bodo tudi ti zrušili. Danes pač v vasi ni več kmetij, edini v vasi, ki redi živino, obdeluje zemljo vseh nekdanjih kmetov in seno zvija v bale. Vsepovsod pa raste le še koruza za živino in trava, ni drugih poljščin. Ljudje obdelujejo le še vrtničke ob hišah.

Tudi moja rojstna vas se je zelo spremenila. Veliko je novih hiš, vaščani se skoraj ne poznamo več. Včasih pa je bilo zelo drugače. Naša hiša je stala sredi vasi in pred njo se je vedno nekaj dogajalo. Prišli so otroci iz vse vasi, igrali smo se »med dvema ognjema«, »kradli zemljo«, skakali »ristanc«. Ob nedeljskih popoldnevih so se tam zbirali možje in fantje ter modrovali o vremenu, politiki in drugih aktualnih rečeh. Ob toplih poletnih večerih so prišli sosedje, posedli na stopnice pred hišo in poslušali »četrtkov večer«, saj smo med prvimi v vasi imeli radio. Vsi v vasi smo se poznali, pomagali smo si med seboj pri žetvi, mlatenju žita, tudi koline smo si sosedje delili.

Čeprav smo živeli skromno, smo bili zelo povezani med seboj. Ko danes stopam čez vas, le tu in tam opazim koga, vsi so zaprti v svoje hiše. Otroci tičijo za računalniki, ni razposajenih otroških iger. Ni več druženj med vaščani, vse je drugače. Ostajajo pa spomini na brezskrbna otroška leta, na lepo, čeprav skromno in včasih težko življenje na vasi.

Cvetka